

Obrazac SP2

UNIVERZITET U SARAJEVU – KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET
OPIS predmeta

Šifra predmeta: FIL-07	Naziv predmeta: ONTOLOGIJA		
Ciklus: Integrirani	Godina: II.	Semestar: zimski	Broj ECTS kredita: 5
Status: Obvezni		Ukupan broj sati: 60	
Sudionici u nastavi	Nastavnici i suradnici izabrani na oblast kojoj predmet pripada/predmet		
Preduvjet za upis:	Položeni prethodni ispiti iz povijesti filozofije.		
Cilj (ciljevi) predmeta:	Cilj je predmeta upoznati studente s osnovnim ontološkim pojmovljem, prikazati povijesnu panoramu ontologije kao filozofske discipline predstavljajući najvažnije ontološke modele te aktualna teoretska pitanja.		
Tematske jedinice:	<p>Kolegij obuhvaća sljedeće temeljne sadržaje: Uvodno-propedeutski dio: Analizira se 1) Ontologija kao filozofska discipline; 2) Problem bitka u povijesti filozofije; 3) Ontologija vs. Metafizika; 4) Problem određivanja ontologije kao discipline.</p> <p>Povijesno-teoretski dio. Poseban naglasak je stavljen na promatranje antičke filozofije kroz prizmu ontologije, studentima se predstavlja misao Parmenida («istovjetnost bitka i mišljenja»), Platona («učenje o idejama»), Aristotela («Fizika vs. Metafizika», «Metafizika kao znanost») te ostalih velikih misaonih tradicija s posebnim naglaskom na metafizičko-ontološku problematiku u njihovim djelima. Srednjovjekovnoj ontologiji je posvećen obiman dio počevši od sv. Anselma i njegove ontološke koncepcije. Problem univerzalija, detaljna analiza realizma i nominalizma, te glavne ontološke postavke sv. Tome Akvinskog su predstavljene studentima, kao i ontološki modeli koji su se profilirali u novovjekovnoj filozofiji (racionalizam, empirizam, Kantova kritička filozofija, njemački idealizam). Na kraju povijesnog prikaza studentima će biti predstavljene suvremene ontološke tendencije. Ovaj dio omogućuje dublji povijesni uvid u ontološku problematiku, te kritičko promišljanje i usvajanje temeljnoga ontološko-metafizičkoga pojmovlja i osposobljava studente za analizu, komentiranje i kritičko vrednovanje osnovne antičke, srednjovjekovne, moderne i suvremene ontološke tendencije.</p> <p>Teoretski dio ima za cilj sintetizirati ontološke spoznaje do kojih su studenti došli u prva dva dijela ovoga predmeta, te iz nešto spekulativnije perspektive problematizirati najvažnije ontološke problematike, poput «ontološka diferencija bitka i bića»; «Kategorije»; «Hijerarhija bića»; «Egzistencija i esencija»; «Smisao dokaza za Božju egzistenciju»; «Transcendentalije»; «Materija i forma»; «Analogija bića»; «uvjet mogućnosti metafizike».</p>		

UNIVERZITET U SARAJEVU – KATOLIČKI BOGOSLOVNI FAKULTET
OPIS predmeta

Ishodi učenja:	Znanje: <ol style="list-style-type: none">1. Nakon uspješno završenog predmeta student će moći:2. Opisati i objasniti tijek razvoja ontologije kao filozofske discipline;3. Ovladati temeljnom filozofskom terminologijom;4. Prezentirati i kritički evaluirati glavne autore, teme i probleme moderne ontologije kao filozofske discipline;5. S razumijevanjem čitati i tumačiti odabrane tekstove pojedinih filozofa. Vještine i kompetencije: Nakon položenog ispita student stječe kompetencije nužne za nastavak integriranog filozofsko-teološkog studija
Metode izvođenja nastave:	Predavanja i samostalni zadaci
Metode provjere znanja sa strukturom ocjene:	Pismeno i usmeno. Položeni pismeni ispit preduvjet je izlaska na usmeni dio ispita.
Literatura:	Obavezna: <ol style="list-style-type: none">1. Béla Weissmahr, Ontologija, Zagreb 2013.2. Marijan Cipra, Temelji ontologije, Matica Hrvatska, Zagreb 2003.,3. Toma Akvinski, O biću i biti, preveo i bilješkama popratio Tomo Vereš, u: Srednjovjekovna filozofija (prir. S. Kušar), Zagreb 1996., str. 473-502.] Dopunska: <ol style="list-style-type: none">1. Danilo Pejović, “Predgovor: Bitak i kretanje. Fizika i metafizika u misljenju Aristotela”, u: Aristotel, Fizika, prijevod Tomislav Ladan, Globus, Zagreb 1988, st. V-XXXII.2. Marijan Cipra, Metamorfoza metafizike, MH, Zagreb 1999.3. Nicolai Hartmann, Prilog zasnivanju ontologije, CKD, Zagreb 1976.4. Nicolai Hartmann, Novi putevi ontologije, BIGZ, Beograd 1973.